

Euroopan unionin
osarahoittama

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma

Euroopan sosiaalirahasto (ESR+)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Valintaesitys

6.5.2025

Dnro: EURA 2021/209409/09
02 01 01/2025/ESAELY

Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi

ÄlyTeko – muutосkyvykkyyttä tekoälyosaamisella

Hakijan virallinen nimi

Kaakkois-Suomen Ammattikorkeakoulu Oy

Hakemusnumero

209409

Saapumispäivämäärä

06.06.2025

Alkamispäivämäärä

01.09.2025

Päättymispäivämäärä

31.05.2027

Viranomainen

Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Kokouksen päivämäärä

Hakuilmoitus

Etelä-Savon ESR+ hankehaku (1/2025)

Hakuilmoituksen tunnus

ESAELY-098

Käsittelijä

Kirsi Komppa

Toimintalinja

4 Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi

Erityistavoite

4.2. Uutta osaamista työelämään

Tukimuoto

Työllisyyden, osaamisen ja sosiaalisen osallisuuden tukemiseen liittyvä kehittämishanke

Hanke toteutetaan: Yhden toteuttajan hankkeena

Kuvaus hankkeen sisällöstä

ÄlyTeko-hankkeen avulla kurotaan kiinni tekoälyyn liittyviä osaamiskuiluja Etelä-Savossa, tunnistetaan tekoälyyn liittyvät osaamistarpeet yrityksissä ja vahvistetaan kasvaneiden tekoälyvalmiuksien avulla muutосkyvykkyyttä alueen yrityksissä.

Hanke on Etelä-Savon ensimmäinen pelkästään tekoölyihin fokusoitu koulutushanke. Se tuo uutta tietoa ja osaamista tekoölystä teknologiateollisuuteen, luoville aloille ja yritysjohtoon päätöksenteon tueksi, räätälöiden koulutukset ja jatkuvan oppimisen sisällöt näiden toimialojen ja paikallisten yritysten tarpeisiin.

Kohdetoimialoiksi on valittu teknologiateollisuus ja luovat alat, joissa tarve tekoölyn soveltamiseen ja osaamisen kasvattamiseen nousee erityisen vahvasti esiin. Molemmilla on merkittävä rooli Etelä-Savossa: teknologiateollisuus on tärkeä kasvutoimiala ja työllistäjä, ja Kulttuurin ja luovan talouden ryhmä on käynnistänyt toimintansa tähtäimenä aineettoman tuotannon kasvu.

Useiden selvitysten mukaan suurin este tekoölyn hyödyntämiselle on osaamisen puuttuminen. Suomen Yrittäjien tuoreimman kyselyn mukaan 60 % pk-yrityksistä ei käytä tekoölyä. Hyödyntämisessä eniten takamatkalla on Itä-Suomi, jossa vastaava luku on 72 %. Euroopan unionin tekoölysäädös AI Act velvoittaa tekoölyjärjestelmiä käyttävät yritykset 2.2.2025 alkaen varmistamaan, että työntekijät ymmärtävät tekoölyn mahdollisuudet ja rajoitteet. Yrityksillä on velvollisuus kouluttaa koko henkilöstö tekoölyn vastuulliseen käyttöön. Tarve tekoölyosaamisen kasvattamiselle on siis ajankohtaisempi kuin koskaan.

Hankkeen päätavoitteena on tukea eteläsavolaisten teknologiateollisuusyritysten ja luovan alan yritysten muutokkyvykkyyttä lisäämällä henkilöstön tekoölyosaamista. Tavoitteena on myös tarjota yritysten johdolle ja yrittäjille osaamista ja työkaluja tekoölyyn liittyvien strategisten kyvykkyysien kasvattamiseksi, ja auttaa alueen yrityksiä vastaamaan uuden tekoölysäätelyn vaatimuksiin.

Hankkeen toimenpiteissä tekoölyyn liittyvät konkreettiset osaamistarpeet tunnistetaan yhteistyössä osallistuvien yritysten kanssa. Osaamistarpeiden mallintamisen ja yritys yhteistyön pohjalta hankkeessa rakennetaan työelämälähtöiset koulutuspaketit tekoölyosaamisen vahvistamiseen ja henkilöstön jatkuvaan oppimiseen, kohderyhminä 1) yritysjohto 2) teknologiateollisuuden yritykset 3) luovien alojen yritykset. Koulutuksiin osallistuu 80 henkilöä ja 40 yritystä.

Hankkeen tuloksena kohderyhmänä olevien henkilöiden osaaminen ja ammattitaito on kasvanut ja yritysten kilpailukyky vahvistunut. Hanke on tuottanut kokonaisvaltaisen ja monialaisen koulutuskokonaisuuden erilaisten tekoölyjen ymmärtämiseen, ja pohjustanut tekoölykiihdyttämötoiminnan käynnistämistä Etelä-Savossa.

Yritysten kasvanut osaaminen tuottaa uusia tekoölypohjaisia palvelu- ja tuoteinnovaatioita. Yritykset integroivat tekoölyn vahvemmin osaksi prosessejaan. Etelä-Savon alueen toimijoilla on aiempaa paremmat valmiudet soveltaa tekoölyä strategisesti eikä vain irrallisina kokeiluina.

Yritysten kiinnostus erilaisten tekoölyjen soveltamiseen ja uuden oppimiseen on kasvanut, ja henkilöstön tekoölyvalmiudet ovat säädösten edellyttämällä tasolla. Työntekijät ja työtä hakevat pystyvät vastaamaan paremmin tulevaisuuden työelämän ja ammattien osaamisvaatimuksiin kehitettyään omaa osaamistaan. Tekoöly työn apurina mahdollistaa työnkuvien muokkaamisen ja sopeutuksen, ja toisaalta tuottaa uudenlaisia työmahdollisuuksia uusissa ammatinkuvissa ja uusissa liiketoiminta-avauksissa.

Hankkeen avulla on edistetty alueen yritysten digivihreää siirtymää ja uudenlaisten tekoölypohjaisten palveluiden kehittämistä. Yritysten ja TKI-toimijoiden yhteistyö ja alueellisten klustereiden toiminta vahvistuu. TKI-toimijoilla on parempi kyky ennakoida yritysten muutos- ja palvelutarpeita. Xamkin ja Memory Campuksen jatkuvan oppimisen palvelutarjonta on laajentunut, ja uusia yrityksiä on saatu mukaan TKI-yhteistyöhön. Hankkeessa luodut yhteiset toimintamallit, sisällöt ja Memory Labin laajentuneet palvelut palvelevat alueen toimijoita ja klustereita. Samalla koulutusorganisaatioiden jatkuvan oppimisen tarjonta tekoölystä vahvistuu ja vastaa paremmin yritysten tarpeisiin.

Hankkeen toimenpiteet

TP1 Projektin hallinto, viestintä ja vaikuttavuus

Työpaketti kattaa hankkeen hallinnoinnin, raportoinnin, talouden ja laskutuksen, sopimukset, kilpailutukset, hankinnat, ESR-osallistujatietojen keruun, tuotettavan opasmateriaalin, viestinnän ja vaikuttavuuden.

Yritysrajapinnassa TP1 on ennen kaikkea väline yhteistyön koordinoimiseen ja koulutusten muotoiluun. Toimenpiteillä varmistetaan kohtaanto yritysten tarpeiden ja koulutussisältöjen kanssa. Kohderyhmiä ovat kaikki

osallistuvat yritykset ja organisaatiot. Koulutushankkeesta ohjataan yrityksiä varsinaisia teknologiakokeiluja varten rinnakkaishankkeisiin, esim. DiTek.

Yrityksiä tuetaan tekoölyyn liittyvien osaamistarpeiden tunnistamisessa koulutusten muotoilemiseksi. Osallistuvat yritykset kuvaavat hanketiimin tuella 1) tämänhetkisen kehitysvaiheen tekoölyn hyödyntämisessä kypsyysmalleihin nojaten 2) tekoölyyn liittyvät osaamistarpeensa, jotta niihin voidaan mahdollisimman hyvin vastata käytännönläheisillä koulutuksilla. Yrityksiä kytketään niiden toiveiden mukaisesti toisiinsa ja mahdollistetaan näin vertaisoppiminen ja tiedonjako jo ennen koulutuspakettien käynnistymistä. Tarvekartoituksessa käytetään mahdollisuuksien mukaan tukena älykkäitä AI-apureita.

Samalla työpaketissa luodaan malli tekoölyn nyt tarvittavasta osaamisesta ja sen arvioinnista kohdeyrityksissä huomioiden tekoölyn suhdanneherkkyys.

Toimenpiteet:

- 1.1 Hankehallinto ja viestintä (mm. verkkosivu ja hankejulistite saavutettavuus huomioiden, hankkeesta viestiminen valituissa somekanavissa)
- 1.2 Benchmark tekoölyn jatkuvan oppimisen tarjonnasta
- 1.3 Tarvekartoituksen suunnittelu, toteutus ja raportointi (kartoitusmenetelmien ja työkalujen valinta, yritysten osallistuminen kartoitukseen, kypsyystason arviointi, tulosten analysointi ja raportointi yrityksille, kartoituksen jatkokehitys ja julkaisu)
- 1.4 Koulutusten kilpailutukset ja hankinnat
- 1.5 Koulutusten palaute, arviointi ja jatkokehitys
- 1.6 Koulutusten jatkuvuuden suunnittelu
- 1.7 Hankkeen tulosten julkaiseminen ja vaikuttavuuden arviointi (mm. käytännönläheinen tekoölyopas kohderyhmän tarpeisiin)

Lisäksi hankkeessa tehdään läpileikkaavasti yhteistyötä suomalaisten ja eurooppalaisten tekoölyn asiantuntijaverkostojen ja tekoölykiihdyttäjien kanssa. Yhteistyö on käytännössä tiedonvaihtoa, kokemusten jakamista ja toimintamallien benchmarkkausta.

Aikataulu: 9/2025-5/2027

Valtaosa koulutuksista on avoimia, mutta hanke voi toteuttaa myös loput yrityksille räätälöityjä koulutuksia/työpajoja (de minimis). Koulutuksia on arvioitu hankittavan noin 85 työpäivän edestä. Toimialakohtaiset koulutuspaketit muodostuvat 3-4 osiosta, joiden pohjalta osallistujat saavat ammattipätevyyden. Kouluttajina on sekä ostokouluttajia että hankkeen henkilöstöä, siten että jokaisessa työpaketissa 2-4 on vähintään yksi ulkoinen kouluttaja ja yksi kouluttaja hanketiimistä. Koulutukset toteutetaan pääasiassa verkossa, yrityskohtaisia koulutuksia tarvittaessa myös lähikoulutuksina.

TP2 Tekoöly strategisena kyvykkyytinä

Työpaketti edistää yritysten tekoölyratkaisuihin liittyviä valintoja ja päätöksiä. Toimenpiteissä keskitytään siihen, millaista tukea tarvitaan tekoölyosaamisen kasvattamiseksi, huomioiden strategia, riskit ja mahdollisuudet, työn organisointi ja osaamistarpeet, sekä jo käytössä olevat ja potentiaaliset teknologiat.

Kohderyhmiä ovat yritysten ja organisaatioiden ylin johto, teknologiajohto ja yrittäjät. Yhteisen toteutuksen kautta voidaan kohtauttaa kohdetoimialoja.

Tekoölyn kaikkia vaikutuksia liiketoimintaan ja henkilöstöön ei vielä tunneta, ja siksi yritysten ja muiden osallistuvien organisaatioiden avainhenkilöiden kouluttaminen vaikutuksia ennakoiden on kriittisen tärkeää. Samalla TP2 rakentaa perustaa TP3-4, joissa koulutetaan asiantuntijoita ja muuta henkilöstöä kohdetoimialoilta.

Toimenpiteet

2.1 Koulutusten tarjoaminen yritysten ja organisaatioiden johdolle, teknologiajohdolle ja yrittäjille

- Tuetaan yritysjohtoa tunnistamaan tekoölyn mahdollisuudet ja haasteet
- Kytkös organisaation strategiaan, johtamiseen ja kulttuuriin
- Vaikutukset työn organisointiin ja osaamisvaatimuksiin
- Riskienhallinta, eettiset näkökulmat
- Juridiikka: tekijänoikeudet, GDPR ja henkilötietojen suoja, sopimusoikeus, ohjelmistolisenssit, palvelusopimukset, kilpailuoikeus, työlainsäädäntö, työntekijöiden oikeudet, vahingonkorvausvastuut

2.2 Tuki oman tekoälypolitiikan ja -strategian luomiseen

- Sparraukset ja työpajat yrityksen omien tavoitteellisten tekoälyvalintojen tekemiseksi
- Tekoälyn seurannan ja hyödyntämisen tiekartta
- Kansallisiin ja eurooppalaisiin osaamisverkostoihin kytkeytyminen (mm. Finnish Center for Artificial Intelligence FCAI ja AIFactory)

Aikataulu: 1/2026-2/2027

TP3 Tekoäly teknologiateollisuudessa

Toimenpiteiden avulla varmistetaan hankkeeseen osallistuvien teknologiateollisuuden toimijoiden osaaminen ja kyvykkyys tehdä älytekoja - toisin sanoen lisätä älyä nykyisiin tuotanto- ja palveluprosesseihin - ja tunnistaa uusia tekoälyn sovellusmahdollisuuksia. Kohderyhmää ovat Etelä-Savon alueen teknologiateollisuuden yritykset.

Toimenpiteet:

3.1 Koulutussisältöjen määrittely, tekoälyn sovellusalueet teknologiateollisuudessa

3.2 Tarvittavien koulutusten suunnittelu ja koulutussisältöjen rakentaminen yhteistyössä TP1:ssä valittujen kouluttajien kanssa

3.3 Toteutetaan tunnistettuihin osaamistarpeisiin ja teemoihin kytkeytyvät koulutuspaketit

Seuraavassa on esimerkkejä koulutuspakettien mahdollisista sisällöistä. Teemat tarkentuvat TP1 tulosten perusteella, ao. ei ole lopullinen kuvaus. Olennaista on, että koulutussisällöissä ei rajauduta yksinomaan tekniseen toteutukseen tai valmiiden sovellusten käytön demoamiseen, vaan AI Actin mukaisesti tekoälyn käyttöön liittyvät toiminnalliset, inhimilliset, sosiaaliset ja eettiset näkökohdat huomioidaan niiden rinnalla.

- Tekoälyn soveltaminen teknologiateollisuuden yrityksissä: Parhaat käytännöt ja vertaisoppimisen tukeminen. Prosessien kehittäminen ja suunnittelu. Valmistus, ylläpito ja laadunvarmistus. Huolto ja logistiikka.
- Tarvittavat tekoälytyökalut ja -teknologiat, niiden riskit ja mahdollisuudet
- Tekoälyn etiikka ja vastuullinen tekoälyn käyttö teknologiateollisuudessa: turvallisuus, yksityisyys, riskien arviointi ja hallinta

Koulutukset toteutetaan verkko- ja lähikoulutuksina. Muotona on myös vertaisoppiminen johtavien AI-kouluttajien ohjauksessa ja osaamisverkostot.

Yrityksille tarjotaan aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia tutkintokoulutusten kanssa, ml. harjoitustyöt, opinnäytetyöt, opiskelijaprojektit.

Aikataulu: 1/2026 - 5/2027

TP4 Tekoäly luovassa taloudessa

Toimenpiteillä parannetaan kykyä yhdistää tekoäly tuotteiden ja palveluiden kehitykseen sekä luovaan muotoiluun prosessiin. Kohderyhmää ovat Etelä-Savon alueen kulttuurin ja luovien alojen yritykset ja muut organisaatiot (yhdistykset, säätiöt).

Toimenpiteet:

4.1 Koulutussisältöjen määrittely, sovellusalueet luovilla aloilla

4.2 Tarvittavien koulutusten suunnittelu ja koulutussisältöjen rakentaminen yhteistyössä TP1 valittujen kouluttajien kanssa

4.3 Toteutetaan tunnistettuihin osaamistarpeisiin ja teemoihin kytkeytyvät koulutuspaketit

Seuraavassa on esimerkkejä koulutuspakettien mahdollisista sisällöistä. Teemat tarkentuvat TP1 tulosten perusteella, ao. ei ole lopullinen kuvaus. Olennaista on, että koulutussisällöissä ei rajauduta yksinomaan tekniseen toteutukseen tai valmiiden sovellusten käytön demoamiseen, vaan AI Actin mukaisesti tekoälyn käyttöön liittyvät toiminnalliset, inhimilliset, sosiaaliset ja eettiset näkökohdat huomioidaan niiden rinnalla.

- Tekoälyn soveltaminen luovilla aloilla: Parhaat käytännöt ja vertaisoppimisen tukeminen. Tekoälytuettu sisällön ideointi ja luonnostelu kuvituksiin, videoihin ja mainosteksteihin. Uudentyyppinen sisällöntuotanto (teksti,

audiovisuaaliset aineistot, pelisisällöt). Sisältöjen kokemuksellisuuden parantaminen ja monikielistäminen. Taiteen tekeminen, uudenlaiset taide-elämykset tekoälyä ja virtuaalitodellisuutta hyödyntäen. Näyttelyiden kuratointi. Tapahtumasuunnittelu, tapahtumien hallinta. Sisällön optimointi, kampanjoiden tehokkaampi kohdentaminen. Esteettömyys ja saavutettavuus.

- Tarvittavat tekoälytyökalut ja -teknologiat, niiden riskit ja mahdollisuudet
- Tekoälyn etiikka ja vastuullinen käyttö luovilla aloilla: turvallisuus, yksityisyys, riskien arviointi ja hallinta

Koulutukset toteutetaan verkko- ja lähikoulutuksina. Muotona on myös vertaisoppiminen johtavien AI-kouluttajien ohjauksessa ja osaamisverkostot.

Yrityksille tarjotaan aktiivisesti yhteistyömahdollisuuksia tutkintokoulutusten kanssa, ml. harjoitustyöt, opinnäytetyöt, opiskelijaprojektit.

Aikataulu: 1/2026 - 5/2027

Koulutuksia tarjotaan kumppanimallilla, Xamkissa ja Memory Labissa. Hankkeen aikataulu ja kuvaus koulutuspaketeista ovat liitteenä.

TP3-4 tarjottavista koulutuspaketeista voidaan myöntää todistus, joka osoittaa ammatillisen pätevyyden.

Räätälöidyt koulutukset/työpajat työpaketeissa 2-4 kerryttävät osallistuville yrityksille de minimis -tukea. Koulutusten arvo on arvioitu markkinakartoituksella niin, että yhden koulutuspäivän (7,5 h) arvo on 1200 euroa (alv. 0) riippumatta osallistujamäärästä. Yritysten maksuosuus määrittyy osallistuvien yritysten koon mukaan: mikroyrityksillä ja yhteisöillä 200 eur, pk-yrityksillä 400 eur ja suuryrityksillä 800 eur/koulutuspäivä. Halutessaan yritykset voivat maksaa koko arvon. Yritysten maksuosuudet koskevat vain de minimiksen alaisia yksi- tai monipäiväisiä räätälöityjä koulutuksia, joiden lukumääräksi arvioidaan hakemusvaiheessa 15 kpl. Lopullinen määrä riippuu tarvekartoituksen tuloksista ja yritysten valitsemista koulutuksista. Tiedot täydennetään muutoshakemuksella kartoituksen (TP1) jälkeen.

Lisätietoja hakemuksesta

Hankkeen ensisijainen kohderyhmä ovat tekoälyosaamisen vahvistamisesta kiinnostuneet henkilöt, yritykset ja muut organisaatiot teknologiasektorilla ja luovilla aloilla, sekä tekoälypohjaisia tuotteita ja palveluita kehittävät yritykset. Kohderyhmiä ovat myös luovien alojen järjestöt, säätiöt ja työryhmät sekä maakunnan strategisten kärkialojen yritykset, jotka haluavat vahvistaa uusien teknologioiden osaamistaan erilaisten tekoälyjen näkökulmasta. Hanke tuottaa työelämälähtöisiä koulutuksia ja koulutussisältöjä kohdetoimialoilla toimiville asiantuntijoille, yrityksille ja yrittäjille. Osa koulutuksista on avoimia kaikille kiinnostuneille, osa voidaan räätälöidä tietyille yrityksille. Avoimiin koulutuksiin voi osallistua myös työttömiä.

Osallistujat: 80 henkilöä

Yritykset: 40 yritystä

Lyhyen aikavälin tavoitteet: 30 saanut ammattipätevyyden, 3 työelämässä

Hankkeen toteutusalue

Onko hankkeen toiminta valtakunnallista?

Ei

Maakunnat

Etelä-Savo

Kunnat

Enonkoski, Hirvensalmi, Juva, Kangasniemi, Mikkeli, Mäntyharju, Pieksämäki, Puumala, Rantasalmi, Savonlinna, Sulkava

Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Kustannusarviota ohjaavat kustannusmallivalinnat

Kustannusmalli	Flat rate 7 % kehittäminen
Palkkakustannusten ilmoitustapa	Palkkojen yksikkökustannukset
Matkakustannusten ilmoitustapa	Matkakustannusten yksikkökustannukset
Sisältyykö arvonlisävero kustannuksiin?	Ei

Kustannusarvion tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Hylätyt €
1 Palkkakustannukset	211 715	211 715	
2 Matkakustannukset	8 950	8 950	
3 Ostopalvelut	130 000	130 000	
4 Muut kustannukset	2 000	2 000	
Flat rate 7 % kehittäminen	24 686	24 686	
5 Tulot (vähennetään kustannuksista)	0	0	
Nettokustannusarvio yhteensä	377 351	377 351	

Rahoitussuunnitelman tiivistelmä

	Haetut yhteensä €	Hyväksytyt yhteensä €	Osuus %
1 Haettava EU- ja valtion rahoitus	301 880	301 880	80,00
2 Omarahoitus: Muu julkinen rahoitus	75 471	75 471	20,00
3 Kuntarahoitus	0	0	0
4 Muu julkinen rahoitus	0	0	0
5 Yksityinen rahoitus	0	0	0
Rahoitussuunnitelma yhteensä	377 351	377 351	100,00

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelman mukainen ja se toteuttaa toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.2 Uutta osaamista työelämään.

Hanke lisää eteläsavolaisten teknologiateollisuusyritysten ja luovan alan yritysten sekä niiden henkilöstön tekoälyosaamista. Hankkeessa kehitetään työelämälähtöisiä koulutuskokonaisuuksia, jotka tukevat uusien toimintatapojen ja digitalisaation hyödyntämistä sekä niihin liittyvää oppimista ja osaamisen kehittämistä työpaikoilla. Hanke vastaa työelämän muutoksista aiheutuviin uusiin osaamistarpeisiin, lisää kohderyhmän ammattitaitoa sekä tukee yritysten muutoksyvykkyyttä. Hanke mahdollistaa yritysten verkostoitumisen ja vertaisoppimisen.

Pisteet 33/57

Ratkaisun perustelut ja jatkotoimenpiteet

Etelä-Savon ELY-keskuksen hankeryhmä 11.4.2025

Etelä-Savon ELY-keskuksen rakennerahastopalveluiden rahoituskokous 13.5.2025

Etelä-Savon MYR sihteeristö 17.6.2025

Rahoittaja puoltaa hakemuksen hyväksymistä

Kyllä